

SPRAWOZDANIE**dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej za rok budżetowy 2014 wraz z odpowiedziami Agencji**

(2015/C 409/38)

WPROWADZENIE

1. Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (zwana dalej „Agencją”, inaczej „Frontex”) z siedzibą w Warszawie została ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 2007/2004⁽¹⁾. Zadaniem Agencji jest koordynacja działań państw członkowskich w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi (wsparcie współpracy operacyjnej, pomoc techniczna i operacyjna, analiza ryzyka)⁽²⁾.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

2. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, bezpośrednie badanie transakcji oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych przez Agencję systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe⁽³⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽⁴⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2014 r.; jak również
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

4. Kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw⁽⁵⁾:

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Agencji obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽⁶⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor wykonawczy zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Agencji po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Agencji na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, czy uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Agencji we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 349 z 25.11.2004, s. 1.

⁽²⁾ Do celów informacyjnych w załączniku II skrótkowo przedstawiono kompetencje i działania Agencji.

⁽³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikami.

⁽⁵⁾ Art. 39 i 50 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

⁽⁶⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Zadania Trybunału

5. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽⁷⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Agencji nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

6. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego. Sporządzając niniejsze sprawozdanie zawierające poświadczenie wiarygodności, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Agencji, przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽⁸⁾.

7. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

8. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Agencji przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jej sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

9. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2014 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

10. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKЦИИ

11. Zauważono znaczącą poprawę w kontrolach *ex ante* i *ex post* dotyczących wydatków deklarowanych przez kraje współpracujące w ramach umów o dotacje. Dokumentacja na poparcie deklarowanych wydatków przekazana przez kraje współpracujące nie zawsze jest jednak wystarczająca. Ponadto nie wymagano żadnych świadectw kontroli, pomimo że przepisy wykonawcze do rozporządzenia finansowego UE zalecają dostarczenie takiego świadectwa w przypadku dotacji powyżej określonego progu⁽⁹⁾. Świadectwa kontroli zwiększyłyby stopień pewności co do legalności i prawidłowości transakcji związanych z dotacjami.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

12. W tytule II (wydatki administracyjne) poziom przeniesień środków, na które zaciągnięto zobowiązania, był wysoki i wyniósł 4,5 mln euro, czyli 36 % (w 2013 r. było to 2,4 mln euro, czyli 27 %), a w tytule III (wydatki operacyjne) wyniósł on 28,4 mln euro, czyli 44 % (w 2013 r. było to 29,2 mln euro, czyli 47 %). W przypadku tytułu II wynikało to przede wszystkim z wydatków na koniec roku związanych z przeniesieniem Agencji do nowego budynku w grudniu 2014 r. W przypadku tytułu III wysoki poziom przeniesień środków wynikał przede wszystkim z wieloletniego charakteru działalności Agencji i z przyjęcia w październiku 2014 r. dodatkowego budżetu w wysokości 4,2 mln euro.

⁽⁷⁾ Art. 107 rozporządzenia (UE) nr 1271/2013.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1268/2012 (Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1).

INNE UWAGI

13. Duża i wciąż rosnąca liczba umów o dotacje oraz zakres związanych z tymi umowami wydatków, które podlegają weryfikacji i zwrotowi przez Agencję, prowadzi do pytania, czy można zastosować bardziej wydajne i efektywne kosztowo alternatywne mechanizmy finansowania.

14. Należy dopracować obliczanie składek wpływających od państw stowarzyszonych w ramach Układu z Schengen (Szwajcarii, Liechtensteinu, Islandii i Norwegii), tak aby lepiej odzwierciedlały one odnośne przepisy prawa⁽¹⁰⁾. Przykładowo obliczenie powinno być dokonane na podstawie ostatecznych dotacji rocznych otrzymanych od Komisji Europejskiej, a nie dotacji zapisanych w budżecie

15. Poziom składek wpływających do budżetu Agencji ze Zjednoczonego Królestwa i Irlandii (które są krajami spoza strefy Schengen) pozostawał niezmienny przez wiele lat pomimo znacznie zwiększającego się zakresu działań, w jakie te kraje są zaangażowane. Należy więc dokonać zaległej weryfikacji wysokości składek tych państw.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

16. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku I.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Milan Martin CVIKL, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 8 września 2015 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

⁽¹⁰⁾ Porozumienie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu, z drugiej strony, w sprawie warunków uczestnictwa tych państw w działaniach Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 243 z 16.9.2010, s. 4); Porozumienie między Wspólnotą Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie warunków uczestnictwa tych państw w Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 188 z 20.7.2007, s. 19).

ZAŁĄCZNIK I

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2011	Podobnie jak w roku ubiegłym poziom przeniesień był zbyt wysoki i niezgodny z zasadą jednoroczności budżetu.	nie dotyczy
2011	W obrębie łącznej kwoty przeniesień Agencja przeniosła zobowiązania globalne w wysokości 5,1 mln euro. Regulamin finansowy Agencji nie zapewnia jednak wyraźnej podstawy dla takiego przeniesienia.	zrealizowane
2011	W 2011 r. Agencja sfinansowała dotacje dla wspólnych działań w kwocie 74 mln euro. W ramach weryfikacji wydatków deklarowanych przez beneficjentów (państwa członkowskie i kraje stowarzyszone w ramach Układu z Schengen) Agencja, mimo przeprowadzania kontroli racjonalności, zwykle nie wymaga dokumentacji towarzyszącej, która pozwoliłaby ograniczyć ryzyko niewykrycia wydatków niekwalifikowalnych.	zrealizowane
2012	Ponownie stwierdzono uchybienia w systemie uzgadniania przedstawionych przez dostawców zestawień z odpowiadającymi im pozycjami w systemie ewidencyjnym Agencji.	w trakcie realizacji
2012	Budżet Agencji na 2012 r. wyniósł 89,6 mln euro, z czego 21,8 mln euro (25 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania) zostało przeniesionych na rok 2013. Przeniesione środki związane z tytułem III (wydatki operacyjne) wyniosły 19,6 mln euro. Taki poziom przeniesień jest zbyt wysoki i niezgodny z zasadą jednoroczności budżetu, choć częściowo wynika z operacyjnego, wieloletniego charakteru działalności Agencji. Do końca lutego 2013 r. anulowano 1,1 mln euro z przeniesionych środków.	nie dotyczy
2012	W zbadanych procedurach rekrutacyjnych stwierdzono poważne niedociągnięcia w zakresie przejrzystości i równego traktowania kandydatów: pytania na egzaminy pisemne i rozmowy kwalifikacyjne były ustalane po przystąpieniu do badania kandydatów przez komisję selekcyjną; nie określano progów punktowych warunkujących dopuszczenie do egzaminów pisemnych i do rozmowy kwalifikacyjnej oraz umieszczenie na listach odpowiednich kandydatów; komisja selekcyjna nie udokumentowała wszystkich swoich posiedzeń i decyzji.	w trakcie realizacji
2013	Uzgodnienie przedstawionych przez dostawców zestawień na koniec roku przysporzyło znacznych trudności. Istnieje potrzeba bardziej regularnego monitorowania sald dostawców i wcześniejszego analizowania różnic.	w trakcie realizacji
2013	Okolo 32 mln euro, czyli 35 % środków na 2013 r., na które zaciągnięto zobowiązania, przeniesiono na rok 2014. Wprawdzie wieloletni charakter działalności Agencji oraz zwiększone ryzyko nieprzewidzianych zdarzeń utrudniają planowanie i wykonanie budżetu rocznego, nadal istnieje jednak potrzeba lepszego monitorowania budżetu w celu zmniejszenia poziomu przenoszonych środków.	nie dotyczy

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2013	Przeniesione środki obejmują zobowiązania globalne w kwocie 5,2 mln euro, które stanowią saldo resztowe dodatkowych środków w kwocie 8,2 mln euro, udostępnionych przez władzę budżetową pod koniec roku 2013 w celu zaspokojenia nieprzewidzianych i pilnych potrzeb operacyjnych. Wprawdzie zobowiązanie globalne zaciągnięto na pokrycie odpowiednich działań w 2014 r., jednak w regulaminie finansowym Agencji nie przewidziano wyraźnej podstawy dla takich przeniesień.	zrealizowane
2013	W 2013 r. dokonano 29 przesunięć budżetowych na kwotę 12,2 mln euro. Częściowo jest to spowodowane tym, że w oczekiwaniu na udostępnienie dodatkowych środków środki na prowadzenie działalności zostały przesunięte z innych pozycji budżetowych.	nie dotyczy
2013	Agencja rozpoczęła działalność w 2005 r. i do tej pory funkcjonuje na podstawie korespondencji i wymiany ustaleń z przyjmującym je państwem członkowskim. Nie podpisano jednak kompleksowego porozumienia w sprawie siedziby pomiędzy Agencją a państwem członkowskim. Umowa taka przyczyniłaby się do dalszego zwiększenia przejrzystości co do warunków prowadzenia działalności przez Agencję i jej personel.	w trakcie realizacji

ZAŁĄCZNIK II

Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Warszawa)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 74 i art. 77 ust. 2 lit. b) i d) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Art. 74: „Rada przyjmuje środki w celu zapewnienia współpracy administracyjnej między właściwymi służbami państw członkowskich w dziedzinach, o których mowa w niniejszym tytule, jak również między tymi służbami a Komisją. [...]”.</p> <p>Art. 77 ust. 2: „[...] Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą prawodawczą, przyjmują środki dotyczące:</p> <p>[...]</p> <p>b) kontroli, którym podlegają osoby przekraczające granice zewnętrzne;</p> <p>[...]</p> <p>d) wszelkich środków niezbędnych dla stopniowego wprowadzania zintegrowanego systemu zarządzania granicami zewnętrznymi;</p> <p>[...]”.</p>
<p>Kompetencje Agencji</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 zmienione rozporządzeniem (WE) nr 863/2007 i rozporządzeniem (UE) nr 1168/2011 Parlamentu Europejskiego i Rady)</p> <p>(ostatnia zmiana weszła w życie z dniem 12 grudnia 2011 r.; zawartość tabeli przedstawia sytuację po tej ostatniej zmianie)</p>	<p>Cele</p> <p>Agencja została ustanowiona w celu poprawy zintegrowanego zarządzania zewnętrznymi granicami państw członkowskich UE.</p> <p>Główne zadania</p> <p>a) koordynacja współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi;</p> <p>b) wspomaganie państw członkowskich w szkoleniach krajowych funkcjonariuszy straży granicznej, w tym w ustanowieniu wspólnych standardów szkoleniowych;</p> <p>c) przeprowadzanie analizy ryzyka, w tym oceny zdolności państw członkowskich do sprostania zagrożeniom i presji na ich granicach zewnętrznymi;</p> <p>d) udział w rozwoju badań mających znaczenie dla kontroli i ochrony granic zewnętrznych;</p> <p>e) wspomaganie państw członkowskich w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej, w szczególności państw członkowskich stojących w obliczu szczególnej i nieproporcjonalnej presji;</p> <p>f) udzielanie państwom członkowskim niezbędnego wsparcia, w tym, na wniosek, zapewnianie koordynacji lub organizacji wspólnych operacji powrotowych;</p> <p>g) ustanawianie europejskich zespołów straży granicznej, których funkcjonariusze będą oddelegowywani do wspólnych operacji, projektów pilotażowych lub szybkich interwencji;</p> <p>h) opracowywanie i wdrażanie systemów informacyjnych w celu wymiany informacji, w tym sieci informowania i koordynacji;</p> <p>i) zapewnianie niezbędnej pomocy w opracowywaniu i działaniu europejskiego systemu nadzoru granic (EUROSUR).</p>

Zarządzanie	<p>Zarząd</p> <p><i>Skład</i></p> <p>Po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego, dwóch przedstawicieli Komisji i po jednym przedstawicielu z każdego kraju stowarzyszonego w ramach Układu z Schengen.</p> <p><i>Zadania</i></p> <p>a) mianuje Dyrektora Wykonawczego,</p> <p>b) przyjmuje sprawozdanie ogólne Agencji,</p> <p>c) przyjmuje program pracy Agencji,</p> <p>d) określa procedury podejmowania decyzji związanych z zadaniami operacyjnymi Agencji,</p> <p>e) sprawuje funkcje związane z budżetem Agencji,</p> <p>f) sprawuje władzę dyscyplinarną nad Dyrektorem Wykonawczym lub jego zastępcą,</p> <p>g) określa regulamin,</p> <p>h) określa strukturę organizacyjną Agencji i przyjmuje politykę kadrową Agencji,</p> <p>i) przyjmuje wieloletni plan Agencji.</p> <p>Dyrektor Wykonawczy</p> <p>Mianowany przez Zarząd na wniosek Komisji.</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Europejski Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament działający na zalecenie Rady.</p>
Środki udostępnione Agencji w roku 2014 (2013)	<p>Budżet ostateczny</p> <p>97,9 (93,95) mln euro</p> <p>dotacja Unii: 86,6 (87,7) mln euro</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2014 r.</p> <p><i>Plan zatrudnienia:</i></p> <p>Przewidziana liczba pracowników tymczasowych: 152 (153), w tym obsadzonych stanowisk: 149 (142)</p> <p><i>Inne stanowiska:</i></p> <p>Przewidziana liczba pracowników kontraktowych: 87 ⁽¹⁾ (87), w tym obsadzonych stanowisk: 85 ⁽¹⁾ (82)</p> <p>Przewidziana liczba oddelegowanych ekspertów krajowych: 78 (78), W tym obsadzonych stanowisk: 77 (76) ⁽²⁾</p> <p>Liczba stanowisk ogółem: 317 (318), w tym obsadzonych: 311 (300)</p> <p>w tym pracownicy wykonujący zadania: operacyjne: 218 (227), administracyjne: 93 (91)</p>

Produkty i usługi w roku 2014 (2013)

Jednostka ds. Analizy Ryzyka – sporządzono 60 (79) sprawozdań strategicznych, w tym 10 standardowych sprawozdań rocznych, trzy sprawozdania dostosowane do potrzeb, 14 sprawozdań kwartalnych przedstawiających aktualny stan i analizy sytuacji w państwach członkowskich i wybranych regionach graniczących z UE, 39 strategicznych sprawozdań pokontrolnych; poza tym sporządzono 456 (510) analiz na potrzeby planowania, realizacji i oceny wspólnych działań; 25 (81) sprawozdań/wkładów innego rodzaju, w tym dokumentów informacyjnych dla kierownictwa Agencji, Komisji Europejskiej i innych; przetestowano i wdrożono nowy comiesięczny proces sprawozdawczości opartej na analizie; na stronie internetowej Agencji opublikowano 7 (7) sprawozdań strategicznych przeznaczonych dla szerokiej publiczności. Zorganizowano 4 (4) regularne spotkania Sieci Analizy Ryzyka Frontex, 2 (5) spotkania sieci ekspertów z państwami członkowskimi w sprawie fałszowania dokumentów unijnych, 2 (4) spotkania dotyczące taktycznej analizy ryzyka, 9 (10) regionalnych spotkań/konferencji ekspertów i 2 (1) regionalne warsztaty techniczne. Zgodnie z zadaniami Jednostki ds. Analizy Ryzyka w ramach EUROSUR w 2014 r. podjęto następujące działania, o których w razie potrzeby informowano państwa członkowskie lub które z nimi skonsultowano w ramach grupy użytkowników ds. poziomu „analizy”, która spotkała się 4 (5) razy: w zakresie poziomu „analizy” CPIP/ESP – dostarczenie treści 276 (317) produktów) i podstawowych usług, ukończenie katalogu produktów i usług ds. poziomu „analizy”, aktualizacja katalogu wydarzeń w ramach EUROSUR, ukończenie prac nad metodyką przypisywania poziomu wpływu i jej wdrożenie na odcinkach granic lądowych i morskich, pilotażowe dostawy narzędzi analitycznych (przeprowadzone przez dział ds. informacji, komunikacji i technologii z pomocą Jednostki ds. Analizy Ryzyka).

Jednostka ds. Wspólnych Działań zorganizowała 21 (19) wspólnych działań, 11 (10) projektów pilotażowych i projektów, 68 (8) konferencji, warsztatów i spotkań rocznych oraz 382 (64) spotkania operacyjne (spotkania i warsztaty dotyczące przygotowań/planowania/oceny). Ponadto w ramach koordynowanych przez Agencję 45 (39) wspólnych działań dotyczących powrotów wróciło 2 271 (2 152) obywateli państw trzecich. Łączna liczba dni operacyjnych w ramach wszystkich wspólnych działań wyniosła 4 499 (2 832), a skumulowana liczba operacyjnych osobodni wynosi 69 702 (89 548).

Centrum Sytuacyjne Fronteksu sporządziło 2 452 (2 226) sprawozdań sytuacyjnych, 97 (43) sprawozdań o poważnych zdarzeniach, 38 (44) informacji o najświeższych wiadomościach i pięć (10) sprawozdań informacyjnych na temat misji. Ponadto Centrum zamieściło ponad 20 000 (20 084) obiektów w systemie EUROSUR. 242 (237) codzienne biuletyny dostarczono 500 (500) użytkownikom oraz przekazano 1 063 (795) informacje do mediów na potrzeby przygotowania codziennych sprawozdań sytuacyjnych oraz informacji operacyjnych. Centrum Sytuacyjne Fronteksu przetworzyło ponad 24 000 (25 000) pozycji korespondencji; do końca 2014 r. w ramach punktu kompleksowej obsługi (Frontex-One-Stop-Shop), głównej platformy wymiany informacji pomiędzy Fronteksem a partnerami zewnętrznymi, zamieszczono 7 171 (6 238) dokumentów, które rozdystrybuowano wśród ponad 5 000 (4 500) użytkowników. Centrum otrzymało około 35 000 (29 000) zgłoszeń za pośrednictwem aplikacji do informowania o wspólnych działaniach (Joint Operations Reporting Application – JORA) oraz zorganizowało szkolenia dotyczące tej aplikacji dla 200 (200) funkcjonariuszy Agencji oraz państw członkowskich i państw stowarzyszonych w ramach Układu z Schengen. W ramach wdrażania usług EUROSUR Fusion Services państwa członkowskie złożyły 29 wniosków o usługi obejmujące monitorowanie, śledzenie i wykrywanie statków czy uzyskiwanie informacji dotyczących środowiska i obrazowania optycznego. Odbyły się też cztery próby eksploatacyjne w celu przetestowania nowo opracowanych usług.

Jednostka ds. Połączonych Zasobów zorganizowała 6 (9) imprez, w których uczestniczyło 236 (252) osób z państw członkowskich. Zainteresowane podmioty przeznaczyły na działania Jednostki 284 (1 250) osobodni. Prace Jednostki w 2014 r. skupiały się przede wszystkim na rozwoju europejskich zespołów straży granicznej i wspólnych zasobów wyposażenia technicznego, rozwoju zdolności w zakresie sprawozdawczości, utworzeniu odpowiedniego oprogramowania w celu zarządzania zasobami, a dodatkowo na dalszym rozwijaniu mechanizmu dotyczącego oddelegowanych zaproszonych funkcjonariuszy. Skupiono się także na nabyciu sprzętu nadzoru lotniczego służącego do kontroli granic. Jednostka w szczególności zorganizowała doroczne rozmowy dwustronne pomiędzy Agencją a państwami członkowskimi

i rozmowy z krajami trzecimi, a także zarządzała tymi rozmowami, w celu ustalenia wkładów krajowych do zespołów i opracowania wspólnych działań operacyjnych Fronteksu w 2015 r. Aby ten cel osiągnąć, Jednostka ds. Połączonych Zasobów zrealizowała 5 (7) projektów mających służyć poprawie ogólnej skuteczności operacji podejmowanych przez Frontex.

W ramach 4 (3) obszarów działalności obejmujących pięć projektów i 12 (17) innych działań, **Jednostka ds. Szkoleń** zorganizowała 189 (205) działań szkoleniowych (kursów, spotkań edukacyjnych itp.), w których wzięło udział 2 600 (3 253) osób. Łącznie zainteresowane podmioty przeznaczyły na działania szkoleniowe 11 936 (12 460) osobodni.

W ramach pierwszego obszaru działalności partnerzy podpisali umowę konsorcyjną dotyczącą europejskiego programu studiów magisterskich w zakresie strategicznego zarządzania granicami, dzięki czemu kontynuowano prace nad programem studiów magisterskich mające na celu rozpoczęcie pierwszego cyklu programu we wrześniu 2015 r. Wspólny podstawowy program szkoleń *Program oceny interoperacyjności* został zrealizowany z udziałem państw członkowskich i adeptów Straży Granicznej tychże państw.

W ramach drugiego obszaru działalności zorganizowano szkolenia kierunkowe dla europejskich zespołów straży granicznej. Powstały wstępne plany opracowania, oprócz dotychczasowych szkoleń, dwóch nowych szkoleń kierunkowych przygotowujących do zawodu funkcjonariusza sprawującego nadzór nad granicami morskimi oraz funkcjonariusza sprawującego nadzór nad granicami lądowymi.

W ramach wspólnych standardów i narzędzi dotyczących specjalistycznych szkoleń dla straży granicznej i dalszych szkoleń bezpośrednich, którym jest poświęcony trzeci obszar działalności Agencji, ukończono między innymi prace dotyczące utworzenia i wdrożenia europejskiego kursu instruktora szkolenia psów. Program szkoleniowy dla osób oceniających zgodność z dorobkiem Schengen został zweryfikowany i dostosowany do wymogów nowego mechanizmu oceny Schengen. Przeprowadzono pierwszy kurs w ramach tego programu szkoleniowego.

W ramach czwartego obszaru działalności związanego z tworzeniem sieci współpracy i zagadnieniami informatycznymi przeprowadzono ankietę mającą na celu określenie głównych cech nowej platformy informatycznej dla działań szkoleniowych Agencji. Proces opracowywania i wdrożenia nowej platformy informatycznej rozpocznie się w pierwszym kwartale 2015 r.

W ramach 3 (8) projektów **Wydział Badań i Rozwoju** zorganizował 26 (40) spotkań z udziałem 659 (950) osób (uczestników z państw członkowskich i państw stowarzyszonych w ramach Układu z Schengen, instytucji UE, organizacji międzyrządowych i międzynarodowych, szkół, instytutów badawczych i przedsiębiorstw prywatnych). Łącznie zainteresowane podmioty przeznaczyły na te działania 1 239 (2 000) osobodni. Wydział kontynuował prace na rzecz określenia i opracowania wytycznych dotyczących najlepszych praktyk w obszarze automatycznej kontroli granic i kontroli na lądowych i morskich przejściach granicznych, wprowadzenia i realizacji przez państwa członkowskie wizowego systemu informacyjnego (VIS) i nadzoru nad granicami lądowymi. Przez cały rok podejmowano starania w celu opracowania ram dotyczących budowania potencjału analizy ruchu pasażerskiego w państwach członkowskich, jak również wspierania DG do Spraw Wewnętrznych w pracach nad studium dotyczącym inteligentnych granic i wspierania Agencji ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości w opracowywaniu projektu pilotażowego dotyczącego inteligentnych granic.

W obszarze nadzoru granic wydział podjął działania służące zwiększeniu wiedzy w państwach członkowskich na temat nowych zjawisk w obszarze czujników, platform i zaawansowanych rozwiązań systemowych, równocześnie ułatwiając rozmieszczenie (w celu sprawdzenia) nowych technologii służących do nadzoru granic w państwach członkowskich i w kontekście wspólnych działań koordynowanych przez Agencję.

Wydział zwrócił także uwagę odpowiednich podmiotów zainteresowanych na trwające i nowe projekty badawcze dotyczące bezpieczeństwa granic, zapewniając tym samym, by potrzeby wspólnoty zaangażowanej w zarządzanie granicami były przedmiotem badań, a produkty powstające w wyniku projektów w jak najlepszy sposób spełniały wymagania w zakresie bezpieczeństwa granic. Wydział przyczynił się do procesu

budowania potencjału w kwestii bezpieczeństwa granic, zwracając uwagę władz Straży Granicznej na nowe i innowacyjne podejścia (np. dotyczące instrumentu zamówień przedkomercyjnych), które mogą być wykorzystane do pozyskiwania usług badawczo-rozwojowych w celu ukierunkowania rozwoju nowych innowacji na potrzeby władz.

Współpraca z państwami trzecimi: W 2014 r. nie zawarto wprawdzie żadnego nowego porozumienia roboczego (19), natomiast wzmocniono współpracę z partnerskimi państwami trzecimi, co doprowadziło do osiągnięcia wymiernych rezultatów w kontekście tematycznym i operacyjnym. Pomiędzy Agencją a właściwymi organami Turcji podpisano plan współpracy, określający konkretne działania, które mają zostać podjęte w nadchodzących latach. Jeśli chodzi o pomoc techniczną, zgodnie z art. 14 ust. 5 zmienionego rozporządzenia w sprawie Fronteksu, Agencja podjęła się realizacji kilku inicjatyw budowania potencjału w regionie Partnerstwa Wschodniego, w Afryce Północnej (Tunezja i Maroko), jak również na Bałkanach Zachodnich i w Turcji, zajmując się obszarami migracji i granic oraz kwestiami związanymi z bezpieczeństwem.

Sukcesem była 22 Międzynarodowa Konferencja Policji Granicznych zorganizowana przez Frontex z udziałem szefów i wysokiej rangi przedstawicieli straży granicznej z 62 krajów na całym świecie.

Współpraca z organami UE oraz zespołami ds. organizacji międzynarodowych: Agencja zapewniła Komisji wkład strategiczny w kontekście przyszłości obszaru wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych oraz odnowienia strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE. Organy i zespoły również ściśle współpracowały z Komisją w zakresie wdrożenia Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego UE, wspierając przygotowanie rozmów na temat polityki z państwami członkowskimi, jak również wyrażając opinię na temat wstępnych (wieloletnich) programów krajowych.

Podjęto wysiłki w celu wzmocnienia i pogłębienia współpracy z partnerami w zakresie zarządzania migracją i granicami oraz walki z przestępczością zorganizowaną. Zawarto nowe porozumienie robocze z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (11). Dodatkowo zawarto porozumienie na poziomie roboczym dotyczące nowego i solidniejszego porozumienia roboczego z Europolem, pozwalającego na przetwarzanie i przekazywanie danych osobowych, które wejdzie jednak w życie dopiero po zatwierdzeniu przez Europejskiego Inspektora Ochrony Danych.

⁽¹⁾ Nie uwzględniono 4 pracowników kontraktowych zatrudnionych w ramach dotacji DG Relex.

⁽²⁾ Liczba stanowisk obsadzonych (77) obejmuje: 75 stanowisk standardowych i 2 stanowiska niegenerujące kosztów; jedno stanowisko jest wciąż nieobsadzone.

ODPOWIEDZI AGENCJI

11. Agencja z zadowoleniem przyjmuje uwagi ETO dotyczące znacznej poprawy odnotowanej w przeprowadzonych przez nią kontrolach *ex ante* i *ex post*. W odniesieniu do wniosku o świadectwa kontroli Agencja pragnie poinformować Trybunał, że świadectwa takie sporządzono już w 2010 r. Mimo briefingu dla beneficjentów świadectwa nie zostały wydane przez niezależne organy kontroli, a otrzymanie ostatecznej płatności znacznie się opóźniło. Mając na uwadze organizację organów kontroli w ramach Funduszu Granic Zewnętrznych i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja zbada możliwość współpracy.
12. Agencja z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Trybunał wykazał zrozumienie dla planowanych przeniesień. W szczególności wydatki w tytule III w znacznym stopniu zależą od terminowego przedłożenia wniosków o zwrot kosztów na dotacje przez państwa członkowskie; od ostatecznej daty rozmieszczenia oficera lub samolotu/statku do koordynowanej przez Frontex wspólnej operacji do przedłożenia wniosku upływa średnio od czterech do sześciu miesięcy.
13. Agencja w pełni podziela opinię Trybunału, że system dotacji nie jest odpowiednim ani najbardziej efektywnym instrumentem finansowania operacji koordynowanych przez Frontex. Wykonanie mandatu Fronteksu w zakresie koordynacji działalności organów straży granicznej jest trudne przy zastosowaniu dotacji jako instrumentów finansowych. Zgodnie z art. 3 ust. 4 rozporządzenia ustanawiającego Frontex musi wykorzystywać dotacje do finansowania lub współfinansowania koordynowanych przez siebie operacji; Agencja poruszy tę kwestię w ramach nadchodzącego przeglądu rozporządzenia ustanawiającego w następstwie regularnej oceny przeprowadzanej co pięć lat.
14. Agencja dokona przeglądu metodologii obliczenia składek wpływających od państw stowarzyszonych w ramach układu z Schengen, mając na względzie, że niektóre sformułowania przepisu, takie jak „ujęte w budżecie”, są niejasne. Po tym przeglądzie metodologii zostanie nadany właściwy kształt prawny.
15. Agencja z zadowoleniem przyjmuje wniosek ETO; grupa robocza zarządu w zakresie budżetu i rachunkowości pracuje nad nim i przekaże zarządowi zalecenie i propozycje składek Zjednoczonego Królestwa i Irlandii.
-